

N:o 28.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående pensioner åt föreståndaren för landtbruksinstitutet vid Ultuna F. G. Norström och föreståndaren för institutets agrikulturkemiska försöksanstalt m. m. H. A. von Post; gifven Stockholms slott den 23 januari 1891.

Under återopande af bilagda utdrag af protokollet öfver civilärenden för denna dag, vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen

att, derest i anledning af Kongl. Maj:ts derom till Riksdagen den 14 i denna månad gjorda framställning en förändrad organisation af landtbruksinstitutet vid Ultuna varder beslutad, åt föreståndaren för nämnda institut Fabian Gustaf Norström och föreståndaren för den agrikulturkemiska försöksanstalten derstädes, läraren i agrikulturkemi och geologi vid institutet Hampus Adolph von Post må å allmänna indragningstaten uppföras årliga pensioner till belopp af 4,000 kronor för Norström och 3,200 kronor för von Post, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder de från sina befattningar erhålla entledigande.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.*V. L. Groll.*

*Utdrag af protokollet öfver civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 23 januari
1891.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern friherre ÅKERHJELM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve LEWENHAUPT,
Statsråden: herr friherre VON OTTER,
herr WENNERBERG,
friherre PALMSTIERNA,
friherre VON ESSEN,
friherre ÅKERHJELM,
ÖSTERGREN,
GROLL och
WIKBLAD.

63:o.

Departementschefen statsrådet Groll anförde härefter:

På sätt i mitt yttrande till statsrådsprotokollet den 12 innevarande månad angående omorganisationen af Ultuna landtbruksinstitut antydts, skulle för organisationens genomförande antagligen behöfva beredas pension åt nuvarande direktören vid institutet och en af de äldre lärarne derstädes.

Styrelsen för institutet har ock skriftligen gjort underdånig framställning i detta afseende och yttrar i skrifvelsen, att institutets föreståndare direktören m. m. Fabian Gustaf Norström och föreståndaren för institutets kemiska försöksanstalt, läraren i agrikulturkemi och geologi, professorn m. m. Hampus Adolph von Post, hvilka båda vore födde 1822, således uppnått den lefnadsålder, att deras krafter snart nog icke längre kunde räcka till uppfyllandet af de ansträngande och makt-påliggande befattningar, som hittills varit dem anförtrodda; att de begge under en långvarig tjänstgöring vid institutet hvar i sin befattning med erkänd skicklighet och ospard möda skött sitt kall; och att, om den föreslagna omorganisationen gillades, de befattningar, som Norström och von Post nu innehade, komme att upphöra och dermed förenade åligganden fördelas på andra tjänster. Med stöd häraf hemställde styrelsen om aflåtande af nådig proposition till innevarande riksdag derom att Norström och von Post, hvilka i aflöning åtnjöte, den förre 5,000 kronor och den senare 4,000 kronor, deraf 2,000 kronor såsom föreståndare för kemiska försöksanstalten och ett lika belopp såsom lärare vid institutet, måtte beviljas pensioner å allmänna indragningsstaten med belopp, motsvarande minst åttio procent af lönen för en hvar af dem, att utgå från och med månaden näst efter den, då afsked från nu innehafvande befattningar vid institutet erhöles.

Efter härå erhållen nådig remiss har landbruksstyrelsen i frågan afgifvit yttrande och dervid hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att, under förutsättning att den föreslagna omorganisationen af Ultuna landbruksinstitut blefve af Eders Kongl. Maj:t och Riksdagen godkänd samt till följd deraf de ifrågavarande befattningarna komme att indragas eller väsentligen förändras, medgifva, att Norström och von Post finge från och med månaden näst efter den, hvarunder en hvar af dem af nämnda anledning erhöles afsked från sin befattning vid institutet, för sin återstående lifstid åtnjuta pension från allmänna indragningsstaten till belopp motsvarande åttio procent af lönen.

Statskontoret, som jemväl undfått befallning att i ärendet afgifva underdånigt utlåtande, har andragit, hurusom af handlingarna inhemtades: att Norström, som genomgått Örebro elementarläroverk och varit elev vid Degebergs landbruksinstitut, innehaft anställning bland annat såsom Bestyrer af Hedemarkens amts landbruksskola i Norge under åren 1847—1871 och den 14 augusti 1874 i nåder förordnats att vara föreståndare vid Ultuna landbruksinstitut, med rättighet att åtnjuta de med denna befattning förenade löneförmåner, samt att han allt sedermera, såsom institutets styrelse meddelat, jemte utöfvande af väl vits-

ordad verksamhet såsom lärare i de viktigaste läroämnena, på ett framstående sätt förvaltat Ultuna egendom och i anmärkningsvärd grad höjt densamma kultur och afkastning; att von Post, som aflagt studentexamen och vanliga militärexamina, den 28 augusti 1841 utnämnts till underlöjtnant vid Vestmanlands regemente och, efter särskilda studier å laboratorier i Upsala och Stockholm, blifvit den 3 mars 1848 antagen till lärare i kemi och geognosi vid Ultuna då inrättade landtbruksinstitut, från hvilken befattning von Post sökt och erhållit afsked under oktober månad 1851 för emottagande af disponentskapet öfver ett glasbruk; att han sedermera den 12 januari 1869 åter antagits till lärare i kemi, geognosi och mineralogi vid institutet och fortfarande innehaft denna befattning; samt att institutets styrelse vitsordat att von Post under den tid af sammanräknadt tjugufem år, han varit anställd vid institutet, ej allenast såsom lärare i två af dess hufvudämnen utan äfven genom erkänt förträffliga undersökningar och utgifna skrifter gagnat jordbruket här i landet.

För egen del har statskontoret, enär, till följd af den ifrågasatta nya organisationen af Ultuna landtbruksinstitut, de befattningar vid institutet, som innehafvas af Norström och von Post, skulle indragas, och dessa personer sålunda utan sitt förvällande finge upphöra med sin verksamhet vid institutet, ansett, allrahelst som Norström och von Post uppnått den höga åldern af 68 år och begge innehaft långvarig anställning i statens tjänst, det vara billigt, att pensionsförmån dem bereddes; och med förklarande att statskontoret ej heller hade något att erinra mot de föreslagna beloppen, motsvarande åttio procent af de aflöningsförmåner, hvaraf Norström och von Post för närvarande vid institutet vore i åtnjutande, har statskontoret förordat bifall till den af institutets styrelse gjorda underdåniga framställning, på sätt landtbruksstyrelsen hemställt.

På grund af hvad sålunda i ärendet förekommit tillstyrkte Statsrådet, att Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att, derest i anledning af Kongl. Maj:ts derom till Riksdagen den 14 i denna månad gjorda framställning en förändrad organisation af landtbruksinstitutet vid Ultuna varder beslutad, åt föreståndaren för nämnda institut Fabian Gustaf Norström och föreståndaren för den agrikulturkemiska försöksanstalten derstädes, läraren i agrikulturkemi och geologi vid institutet Hampus Adolph von Post finge å allmänna indrag-

ningsstaten uppföras årliga pensioner till belopp af 4,000 kronor för Norström och 3,200 kronor för von Post, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder de från sina befattningar erhöle entledigande.

Hvad Statsrådet sålunda tillstyrkt behagade Hans Maj:t Konungen i nåder bifalla samt befalde att proposition i ämnet skulle till Riksdagen aflätas af den lydelse, bilagan till detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:

Pehr Thyselius.
